

15/5-29 Salı

Enin, Masaroz, Falih Rifki, Ahmet Cavat, Ragıp Hulusi, İsmail Hüsni, Rıza Efendi, Hasan Zübeyr, İhsan, İshak Râfet, Yakup Kadri, İbrahim Çavuş, Hasan Fakih Bayler umumî toplantıda toplanıldı.

Günün iş sırası gramer, inula lügati başlığı, Cavat B. in Bültenine hazırladığı yazı idi.

Mattepe gramerlerine matkap olunan, mattepe için hazırlanan eserler gibi sınıflara göre yazılmaması, temrinleri ihtiva etmemesi, ilmi ve tarihi ve lehcevi müzakere ve malumatı haavi olmaması yalnız tebdîî esaslarını göstermek üzere muhtelif zevata bu bakıda bir gramer hazırlama ihtiyacı teklif edilmiş kararlandırıldı. Lazihalar yapılacak işin planını hâzîrde çizecektir.

Bu lazihalarda gramer istilaklarının da tayin ve teklifi müvakkafı serolmalıdır. Bu cehatin tebdîî için lazihaların ihtiyacı teklif edilecek zevat ile Enin B. in görüşmesi müvakkafı görüldü.

Lazihaların ihtiyacı dil Hey'eti arasından Ahmet Cavat B. in İbrahim Çavuş Baye teklif kararını etti.

Lazihalar hakkında Masaroz, İshak Râfet, Ragıp Hulusi Baylerin birleşerek hazırladıkları muhtıranın çağaltılarak araya dağıtılması tekrar görüldü.

Ahmet Cavat B. in bültenine hazırladığı mekale üzerine müvakkafı yapıldı, ocunmasına karar verildi, Masaroz B. in hazırladığı ve bülten için verdiği mekale ile Ahmet Cavat B. in mekalesi arasında bazı ayrılıkları görüldü. Bir hey'etin arası arasında fikir çarpışmasını gösteren yazıların bülteninde bulunmasını doğru bulmayanlar oldu. Fakat olan bu yazılarda tırizi anıyan kelimeler tabirler bulunmadığı takdirde bülteninde kendi imzalarıyla, mes'uliyetleriyle neşrinde faide olduğuna hüküm edildi. Ahmet Cavat B. in mekalesinde ağır görülen

tabirlerle; Masaroz B. in mekalesine tarih zimmesi tasiyun misali kaldirilmisale biltene derci kabul edilidi; bilhassa Gelanik ne Istanbulda nasitile baglayan dil hareketinin hurmetle yas edilmesinin lazim gelendigine kabul olundu, mekalele istilat lora temaseden kisimin heyetee bu bahda hazirlanan talime gore taadili de munafik goruldi.

- Hamit B. mukafozakarane buldugu bu mekaleye karzi hazirladigi tenkidini okudu; intilapilarin, islahatcilarin ile minarazalari dil hareketine hakiki istikameti vereceg bir kere daha hürüm olundu.

- Biltendeki neyiyatta agir, sade ne tırnce bir uslub kabul edilmesi esas olarak tesbit edilidi. Yarinski çarşamba toplama için gündelik iş sirari olmas üzere bu gün akşam için vakit kalmanmış olan (Dil Encümeninin inla luğati mukaddimesi) kabul edilerek toplamağa nihayet verildi.

16/1-29 çarşamba
Zümin B. Masaroz B. Falih Rifai B. Raqip Hulusi B. Ismail
Hikmet B. Ibrahim Grandi B. Hamit Lübeyz B. Ihsan B.
Tahar Raqet B. Yakup Kadri B. Pluzen Eref. B. Hlas
Behri B.

Zümin B. Hikmet Basim B. in gönderdiği luğatlar baki izahatta bulunuldular.

Bugünün ruzmanesi: inla luğati mukaddimesidir, Ibrahim Grandi B. kisinin mukaddimesi okunmaya başlandı. Birina kisinin okunması bittikten sonra mütalieler dinlendi. Tulu

Luğatına fazla kelimeler girmesinden dolayı mükaddimede serdedilen itirazlara lüzum olmadığı kararlandı. İmle luğatına geçmiş olan bir takım kelimelerin yapılması Eürte luğatına da geçmesi ile ilgili hususundaki mütalayaza müteferrikan istisna edildi. Birinci kısım ufaak bir tadilat ile kabul edildi.

İkinci kısımda (ile) edatının muhtelif vaziyetlere göre nasi yapılması lazıma geleceğine dair olan izahatın muallak diğer imle meseleleri gibi sarfa aidiyetinden tay edilmesi tavsiye edildi.

(Se) atif lahikasının imlasına dair izahat da tertik edildi. İltibas olan kelimeler hakkında verilen izahat arasında (fil) misalinin tertiki muvafik görüldü.

Hajr külbreye ait sayfa kabul edilerek hey'et namına gazeteye verilmesi kararlaştırıldı.

Gelecek ruşname (lahikalari) meselesi olunan üzere tesbit edilerek icinmaa nihayet verildi.

20/1999 Pazartesi

Emîn, Masaraz, Falih Rifki, Ahmet Cevdet, Ragıp Hüsnü Celal Latif, İsmail Hikmet, İhsan Rifat, Fazıl Ahmet, İbrahim Grandi, İhsan, Hamit Lübezi, Kelet, İbrahim Sacmi Ruzen Esref, Hasan Fahri Beyler umumî hey'et halinde toplandı.

Bu günün is, sırasında hazırlanmış olan lahikaların okunması tertik edilmesi vardı. Bu is Emîn B. lahikaların bu suretle hazırlanarak fi'z dolduracak zatlara dağıtılmasındaki marasidi

izah ettiler. Bu izahati müteakkip lahikalar masoraş B. tara-
fından sıra ile okunmaya başlandı, her lahika üzerinde arza
mütalialarını beyan ettiler. Lahikaların eseri itibarıyla eşi
toplannmış olduğu kanaati hasıl oldu, yalnız misallerin bilinen
kelimelerden seçilmesi daha faydalı olacağına müteakkip
karar verildi, bu surette me'nis görünmeyen sözler deyişdir
hazırlanan listede lahikaların kâğıtları için kullanılan
Latin istilâhlarının işi daha ziyade ıglan edeceğinden
kaldırılmasını teklif olunca buna heyretle müvafık
bir muvafakat tezahür etti. Lahikaların tasnif sıralar
da da tadilat arzusu gösterildi, mesela alet lahikaları,
mekan lahikaları gibi bir tasnif yapılabilecek mütalâ
edilenlerin işleri teşkil edilecekti, bu teklif de olagün görülmüş
neticede mevcut lahika listeleri üzerinde daha geniş bir tat-
icrası heyetin tebellür eden kanaatları üzerine yeniden bir
tasnif ve tadilat yapılması kararlaştırılmış ve bu iş için İhsan
B., Masoraş B. Ahmet Barış B. Raşid Zübeyir B. Kâzım
B. den mürekkep bir bücümün teşkil edilmiştir. Bu bücümün
yarınki pazar ertesi gün saat on dörtte venâletle toplanması
sahî toplanması için iş sırası aşağıdaki maddelerdir.

- 1- İşlerin ihtiva ettiği münderecatın lügata geçecek
hale gelinebilmesi için ne yapılacaktır.
- 2- Kelimelerin ihtiva ettiği sarfi invanlarına dair yarı-
başlarında verilecek izahat ne derecede olmalıdır.
- 3- Lahikalar bücümünün ihzar edeceği netice üzerinde
tatvika.